

<i>Centre Number</i> Číslo centra	EUROPEAN CONSORTIUM FOR THE CERTIFICATE OF ATTAINMENT IN MODERN LANGUAGES Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre VZOR Slovenčina Čítanie s porozumením Stupeň C1 45 minút 25 bodov	<i>For Examiners' Use</i> Only Nevypĺňať!
<i>Candidate No.</i> Číslo uchádzača		<i>Signatures</i> Podpisy
SK-C1		
<i>Surname and Initials</i> Priezvisko a meno (PALIČKOVÉ PÍSMO)		
<i>Signature / Podpis</i>		
<i>Date / Dátum</i> //201	Hodnotiaci 1. Hodnotiaci 2.	

VŠEOBECNÉ PODMIENKY

Doplňte údaje do tabuľky na tejto strane (vľavo hore).

Všetky odpovede píšete do tohto testového hárku.

Pokúste sa vypracovať všetky úlohy.

Píšte čitateľne, používajte pero s modrou alebo čiernou náplňou.

Pri písaní dbajte na pravopis.

Používať slovník nie je dovolené.

INFORMÁCIE PRE UCHÁDZAČOV

Tento test má dve časti. Body za každú časť nájdete v zátvorkách za jednotlivými úlohami.

Neopravujte údaje v tabuľkách.

Konzorcium nepreberá záruku za dodatočné informácie od skúšajúceho.

Čítanie s porozumením

1. časť

Úloha

Prečítajte si nasledujúci text o nevyriešených záhadách na mori. Niektoré vety z článku nie sú kompletne. V správnom poradí doplňte do článku časti viet uvedené za textom. Niektoré časti viet uvedené pred textom sú nadbytočné. Vpisujte do tabuľky za článkom písmená korešpondujúce s jednotlivými číslami. Postupujte podľa príkladu. Neopravujte údaje v tabuľke.

ZÁHADA STRATENÝCH LODÍ

Lode, ktoré sa našli po týždňoch (0), mesiacoch či dokonca rokoch opustené, bez posádky, hoci dobre vybavené potravinami a liekmi, nie sú ničím nezvyčajným. A nejde vždy len o malé plavidlá, ktoré sa poľahky stratia vo vodách oceánu, ale aj o lode, ktorých náhle zmiznutie a objavenie sa by nemalo zostať bez pozornosti. Najznámejším je zrejme prípad lode Mary Celeste, označovanej tiež ako lod v duchov (1). O záhade Mary Celeste kolujú rozličné legendy. Pôvodným názvom Amazon, sa brigantina Mary Celeste, vďaka záhadnému zmiznutiu posádky zaradila medzi top záhady 19. storočia (2). Keď na jej palubu nastupoval 7. novembra 1872 skúsený tridsaťsedemročný kapitán Benjamin Briggs so ženou Sarah, dvojročnou dcérou Sophiou a sedemčlennou posádkou, nikomu nenapadlo, že sa celá posádka už nikdy nevráti späť. Loď smerovala s nákladom alkoholu (3) do Janova. O necelý mesiac, 5. decembra 1872, asi 800 kilometrov od Gibraltáru, zbadal kapitán lode Dei Gratia loď Mary Celeste. Keď nereagovala na jeho signály ani po dvoch hodinách, vybral sa na loď a našiel ju celkom prázdnu. Na palube nebolo ani živej duše, cennosti i osobné veci zostali na svojom mieste, hoci chýbal záchranný čln, chronometer a dokumenty lode. V kapitánovej kajute bolo prestreté na raňajky, zásoby na lodi by vydržali posádke ešte šesť mesiacov (4). Lenže po kapitánovi, jeho rodine a posádke sa zľahla zem. Okamžite sa objavili riešenia záhady – hovorilo sa o útoku morských prišer na loď, únose rodiny mimozemšťanmi a otrave jedlom. Pravdaže, ani jedna teória sa neuchytila, a tak Mary Celeste zostáva aj po sto tridsiatich rokoch záhadou.

Po podobné prípady ale nemusíme chodiť len do histórie. V roku 1955 zmizla v Atlantiku loď Joyita s dvadsiatimi piatimi ľuďmi na palube. Našla sa o päť týždňov, no bez ž. vy. duše (5). Loď bola pôvodne vybudovaná ako luxusná jachta pre kalifornského režiséra Rolanda Westa, ktorý sa preslávil v tridsiatych rokoch 20. storočia. Počas druhej svetovej vojny loď získala nímennosť (6) a poslúžila napríklad aj v Pearl Harbor, ale v roku 1952 sa dostala opäť do rúk súkromnému majiteľovi. Keď 3. októbra 1955 vyplávala zo Samoy, na palube bolo 25 ľudí, z toho dve deti a ľudia (7). Mala sa vrátiť o dva dni. Keď nedorazila, vyhlásilo sa pátranie. Člny aj lietadlá prehľadávali celú oblasť, no úplne neúspešne (8). Zbadali ju až 10. októbra, vzdialenú 1000 km od svojej trasy. Bola opustená a chýbal aj náklad. Nenašiel sa ani lodný denník či tri záchranné člny, až vyšetrovanie ukázalo, že loď náhle zastavila v noci. Našli sa však zakrvavené obvazy a práve tie rozpútali súboj teórií. Niektoré hovoria, že patrili kapitánovi, ktorý sa stal nepohodlným, a tak ho niekto zranil, ba dokonca zabil (9). To sú, samozrejme, nepodložené teórie, ktoré pridávajú Joyite na záhadnosti. Skutočnosť však zostane zrejme navždy zahalená záhadou tajomstva (10).

Časti viet

- ☒ A. plavba po mori
- ☒ B. nebezpečného vetra
- ☒ C. bez živej duše
- ☒ D. dve deti a lekár
- ☒ E. ba dokonca zabil
- ☒ F. bez riadu
- ☒ G. po týždňoch
- ☒ H. záhady 19. storočia
- ☒ I. šesť mesiacov
- ☒ J. získalo námorníctvo
- ☒ K. úplne neúspešne
- ☒ L. zachvátil požiar
- ☒ M. nákladom alkoholu
- ☒ N. záhady 21. storočia
- ☒ O. rúškom tajomstva
- ☒ P. „lod' duchov“

Doplňte údaje do tabuľky. Neopravujte údaje vpísané do tabuľky.
Každá oprava bude považovaná za chybnú odpoveď!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
G	P	H	M	I	C	F	D	K	E	O

PROSÍM OBRÁŤTE!

Čítanie s porozumením

2. časť

Úloha

Pozorne si prečítajte zaujímavý text o hazardných hrách. Stručne odpovedzte na otázky uvedené za textom. Prečítajte si najskôr vyriešený príklad. Odpovedajte iba na otázky. Informácie, ktoré nepatria k odpovedi na otázku, budú považované za chybnú odpoveď!

ŠŤASTIE V KASÍNE – NÁHODA ČI MATEMATIKA?

Metropolou hazardných hier je bezpochyby Las Vegas. Vyzrieť v meste hazardu na krupierov v kasínach je takmer nemožné. Nikto však nie je dokonalý – aj krupieri sú len ľudia. Vedeli to a vedia to rôzni špekulanti, ktorí sa snažili oklamať náhodu a pracovníkov herní. Medzi tých, ktorým sa to podarilo, patrila aj študent z Massachusettského technického inštitútu Edward Thorp.

Odvtedy už síce uplynulo viac ako 40 rokov, no práve jemu sa podaril husársky kúsok. V šesťdesiatych rokoch minulého storočia použil v kasíne ako prvý prenosný počítač, o ktorom vtedy počul len málokto – len pár vyvolených. Práve prenosný počítač mu bol nápomocný, aby po zadaní údajov o rýchlosti a dráhe guľôčky dokázal vypočítať, na ktoré políčko guľôčka spadne.

V topánke mal ukrytý vypínač, ktorým prenášal údaje do počítača. Študent tak pri každej stávke stavil na blízke čísla, čo mu aj vychádzalo. Kasíno mu postupne vyplácalo zaujímavé výherné sumy, až kým mu na to neprišli. Od tej doby je používanie akýchkoľvek pomôcok v kasínach prísne zakázané.

Poraziť náhodu je problém aj pre tých najgeniálnejších matematikov, pretože náhoda si robí, čo chce, neplatia pre ňu žiadne vzorce ani poučky. Môžete to vyskúšať napríklad stávkou na jednu farbu pri rulete. Ak napríklad pri rulete náhodne vyjde pätnásťkrát za sebou červená farba, istota, že na ďalší pokus už konečne vyjde čierna, vôbec neexistuje. Šancu majú obidve farby úplne rovnakú. Vyzrieť však na náhodu môžete tým, že stavíte vždy len na jednu farbu. Musíte mať však dosť peňazí a pevné nervy. Aj tu je však získanie výhry len 50 : 50.

Pri kartách sa náhoda nedá oklamať, ale prekabátiť áno. Stačí, ak napríklad pri blackjacku máte dobrú pamäť. Pri sledovaní kariet totiž máte možnosť poraziť nielen náhodu, ale aj krupiera, ktorému sa to nemusí páčiť. Každé kasíno má svojich sledovačov, ktorí ak zistia, že si pamätáte, ktoré karty ešte sú v kope, požiadajú vás o to, aby ste z kasína odišli. Ak by totiž kasína nezarábali na hráčoch, nemohli by existovať.

Číselné lotérie hrá väčšina ľudí, ktorí chcú prísť k rýchlym peniazom. Stačí „len“ natipovať správne čísla a máte „balík“, o akom sa vám ani nesnívalo. Lenže aké čísla vybrať, keď ich tam je až 49? Podľa štatistík ľudia najviac tipujú číslo 7 a potom tie, ktoré predstavujú ich dátum narodenia, dátum narodenia ich detí, známych. Preto sa najčastejšie tipujú čísla v rozmedzí 1 až 31, najmenej tie, ktoré sú vyššie. Málokto však tipuje aj čísla idúce presne za sebou, pretože taká náhoda už naozaj podľa mnohých nemôže byť. No náhoda si robí, čo chce. Ak sa nechcete deliť s nikým o prvú výhru v číselnej lotérii, tipujte práve tie čísla, ktoré si väčšina ľudí ani nevšíma. Výhra však nie je zaručená!

Z človeka, ktorý prepadne hazardným hrám, sa často stáva gambler. Ako tomu predísť a kedy prestať stávkovať? Ak nemáte pevnú vôľu, možno vás presvedčí matematická konštanta, tzv. Eulerovo číslo, ktoré má hodnotu 2,72. Použiť ho môžete nielen v hazardných hrách, ale aj v bežnom živote. Ak napríklad stavíte v kasíne na nejaké čísla alebo farby alebo si vyberáte v obchode alebo v službách z viacerých možností, počítajte pomocou Eulerovej konštanty. Chcete staviť na nejaké číslo napríklad tridsaťkrát za sebou? Podľa Eulerovej konštanty najprv vyskúšajte 11 stávok (čiže $30:2,72$) a následne potom zanechajte hru až vtedy, ak dosiahnete väčšiu výhru než v prvých jedenástich pokusoch. Každý človek je totiž taký, že peniaze, ktoré pri stávke stratí, chce späť. Tým sa však sám zamotáva do osídí hazardných hier. Eulerova konštanta vám ale nedodá pevnú vôľu, tú musíte nájsť sami v sebe!

Stručne odpovedzte na nasledujúce otázky na základe prečítaného textu:

Príklad

0	Ako sa volá hlavné mesto hazardných hier? <i>Las Vegas.</i>
1	Akú pomôcku si priniesol Edward Thorp do kasína? <i>Priniesol si prenosný počítač.</i>
2	Ako sa Edwardovi podarilo ovládať technickú pomôcku priamo v kasíne? <i>Edward mal k tomuto počítaču vypínač, ktorý bol umiestnený v jeho topánke.</i>
3	Čo nemôžeme uplatniť pri náhode? <i>Vzore a porucho.</i>
4	Ak padne pätnásťkrát za sebou v rulete červená farba, s akou pravdepodobnosťou padne na ďalší pokus čierna? <i>Táto pravdepodobnosť je 0,5 bez ohľadu na to, čo sa stalo predtým.</i>
5	Pomocou čoho sa dá „prekabať“ náhoda pri blackjacku? <i>Pomocou dobrej pamäti.</i>
6	Kedy by kasína nemohli existovať? <i>Ak by kasína nezarabali na hráčoch.</i>
7	Čo motivuje ľudí hrať číselné lotérie? Kas Ten fakt, že je možné prísť k rýchlym peniazom.
8	Prečo ľudia pri tipovaní častejšie stavia napríklad na číslo 10 ako na číslo 36? <i>Pretože ľudia pri tipovaní majú radi používať dátumy narodenia. (Číslo medzi 1 a 31).</i>
9	Aké čísla by sme mali tipovať, ak chceme ako jediní vyhrať prvú cenu v číselnej lotérii? <i>Také, ktoré nie sú až tak populárne medzi ľuďmi. (Napr. čísla idúce za sebou).</i>
10	Je použitie Eulerovej konštanty zaručeným receptom proti prepadnutiu gamblerskej vášni? <i>Nie. Zaručeným receptom je pevná vôľa.</i>

